

Nepochopení?

Krajiny Vyšehradskej štvorky a konferencia o budúcnosti Európy

Alexander Beribes

- › Vyšehradská skupina je v roku 2021 príležitostnou alianciou Českej republiky, Poľska, Slovenska a Maďarska, pričom Poľsko a Maďarsko sú v rámci tohto formátu dominantné a často ho podriaďujú svojim národným záujmom.
- › Pre východné krajiny strednej Európy predstavuje Európa po bolestivých zážitkoch v 20. storočí najmä bezpečný prístav vlastnej suverenity.
- › V rámci konferencie o budúcnosti treba rozlišovať medzi nepohodlnými pozíciami a takými pozíciami, ktoré sú v zásadnom rozpore s duchom EÚ.
- › České predsedníctvo v Rade EÚ je príležitosťou pre podrobnejšiu diskusiu o pozíciách Vyšehradských krajín a intenzívnejšie využitie potenciálov na spoluprácu.

Obsah

Úvod	2
Jeden za všetkých, všetci za jedného?	3
Predstavy o budúcnosti Európy	5
České predsedníctvo v Rade EÚ v roku 2022	6
Záver: Dobrý Európania, zlý Európania?	6
Impressum	8

Konferencia o budúcnosti Európy sa má začať 9. mája 2021. Cieľom celoeurópskeho občianskeho dialógu je hľadanie odpovede na otázku, čo sa v Európe musí zlepšiť a akú úlohu má Európa zohrávať na medzinárodnej scéne. Čelní predstavitelia Európskej komisie, Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie predstavujúci zastúpenie členských krajín na záver rozhodnú, akým spôsobom budú výsledky dialógu použité. V tejto súvislosti má význam sa zaoberať postojmi jednotlivých členských krajín EÚ k budúcnosti. V tomto článku sa zameriame na krajiny Vyšehradskej skupiny, ktoré najmä západná Európa častejšie vníma ako rušivý prvok. Skutočnosť je však podstatne komplexnejšia.

Úvod

Tieň pandémie Covid-19 už vyše roka ovplyvňuje rozhovory o európskej politike. Konferencia o budúcnosti Európy – pôvodne návrh francúzskeho prezidenta Emmanuela Macrona – teraz ponúka príležitosť nanovo uvažovať o sebaopínaní Európy a vniesť nový elán do diskusií o európskej politike.

Konferencia o budúcnosti sa má stať vyhňou nápadov a budovať na doterajších skúsenostiach z formátov participácie občanov na európskej úrovni. Na tomto mieste treba spomenúť množstvo občianskych dialógov Európskej komisie, ktoré sa od roku 2012 organizujú vo všetkých členských krajinách EÚ.¹ Zahŕňa aj nové prvky, napríklad online portál, ktorý má umožniť všetkým občanom zúčastniť sa na procese diskusie vo všetkých úradných jazykoch EÚ.

Predseda konferencie o budúcnosti Európy si tiež stanovilo za cieľ zblížiť rôzne predstavy o jej budúcnosti. To je herkulovská úloha. Zástancovia európskeho federalizmu sa snažia o európsky spolkový štát. Avšak predstava národných konzervatívov spočíva vo vnímaní EÚ ako aliancie národných štátov.

Rozdielne názory o budúcej podobe Európy boli naposledy opäť zjavné počas rokovaní o dlhodobom rozpočte EÚ na roky 2021 – 2027 a pláne obnovy pre EÚ. Pozornosť sa zameriavala najmä na krajiny Vyšehradskej skupiny (V4), ktorých stanoviská mnohí účastníci vnímali ako problémové.

Vyšehradské krajiny často konajú v otázkach európskej politiky spoločne. Pri príležitosti 30. výročia založenia V4 sa premiéri krajín Vyšehradskej skupiny vo februári 2021 v Krakove dohodli aj na spolupráci počas Konferencie o budúcnosti Európy.² Ako treba chápať toto vyhlásenie? Akú Európu predstavujú Vyšehradské krajiny a je primerané hovoriť v prípade V4 o aliancii? Nasledujúci článok sa zaoberá analýzou týchto otázok.

Jeden za všetkých, všetci za jedného?

Milan Kundera napísal vo svojej eseji *Tragédia strednej Európy* z roku 1984, že Poliaci, Slováci, Maďari a Česi sú najkrehkejšou časťou západu.³ Súvisí to s tým, že stredná Európa z povedomia západu zmizla.

Po páde socializmu si Poľsko, Maďarsko a Československo stanovili strategický cieľ stať sa súčasťou Európskeho spoločenstva štátov a NATO. V4 vznikla na podnet⁴ maďarského predsedu vlády Józsefa Antalla vo februári 1991⁵ s cieľom zosúladenia euroatlantického integračného procesu. Pre krajiny Vyšehradskej skupiny znamenala „Európa“ po trpkých skúsenostiach 20. storočia najmä bezpečný prístav pre vlastnú suverenitu. Takéto vnímanie Európy na „západe“ neexistovalo. Diskurzu o európskej politike dominoval namiesto toho príbeh o Európe ako o mierovom projekte.

V4 má od svojho vzniku neformálny koordinujúci charakter. Jedinou inštitúciou je spoločne financovaný Medzinárodný vyšehradský fond so sídlom v Bratislave. Od prelomu tisícročí sa fond angažuje aj pri upevňovaní celospoločenskej spolupráce prostredníctvom podpory grantov a štipendií. K 30. výročiu V4 v tomto roku rozhodli predsedovia vlád o navýšení ročného rozpočtu na desať miliónov eur od roku 2022. Ide o nárast o tri milióny eur v priebehu desiatich rokov.⁶

Vyšehradská skupina však nie je len smerom dovnútra orientovaný koordináčný rámec. Medzi zasadnutiami Európskej rady a Rady pre všeobecné záležitosti sa organizujú koordináčné stretnutia, ktorých výsledkom však nie je vždy jednotný postoj. Okrem toho prebiehajú v rámci „V4 Plus“ konzultácie s vrchnými politickými predstaviteľmi ďalších európskych i mimoeurópskych krajín.

Treba poukázať aj na vojenský rozmer spolupráce. V roku 2011, 20 rokov po založení V4, schválili krajiny Vyšehradskej skupiny vytvorenie európskych bojových jednotiek („EU-Battle-group“). Európske bojové jednotky sú od roku 2007 jedným z nástrojov EÚ na plnenie úloh v rámci medzinárodného krízového manažmentu, ktorý má byť schopný nasadenia v priebehu desiatich dní až do vzdialenosti 6.000 km okolo Bruselu. Európska bojová jednotka krajín Vyšehradskej skupiny pod vedením Poľska bola v bojovej pohotovosti už v rokoch 2016 a 2019. V roku 2023 sa tejto úlohy zhostí opäť.

Zatiaľ nebol dosiahnutý konsenzus v otázke, či má byť V4 otvorená aj pre ďalšie krajiny. Najmä Česká republika a Slovensko vyzývajú na prijatie Rakúska do skupiny. Keďže sa takéto rozšírenie zatiaľ politicky nepodarilo zrealizovať, vznikol v roku 2015 na úrovni predsedov vlád voľný „Slavkovský“ formát s účasťou Rakúska.

Spolková kancelárka Merkelová sa v rokoch 2019 a 2020 zúčastnila stretnutia krajín Vyšehradskej skupiny. To, že vzťahy medzi Nemeckom a krajinami strednej a východnej Európy sú medzičasom skutočne veľmi úzke, dokazuje skutočnosť, že V4 je našim najdôležitejším obchodným partnerom pred Čínou a ďaleko pred Ruskom.

Európa - bezpečný
prístav pre vlastnú
suverenitu.

Neformálny koordinujúci
formát

pozícia	partnerská krajina / partnerské krajiny	obrat (vývoz + dovoz) v 1.000 EUR
1	krajiny Vyšehradskej skupiny	286.638.807
2	Čínska ľudová republika	212.388.589
3	Holandsko	172.724.935
4	Spojené štáty americké	171.567.879
5	Francúzsko	147.520.532

Spolkový štatistický úrad.

Poradie obchodných partnerov v zahraničnom obchode Spolkovej republiky Nemecko (2020).⁷

Osobitnú pozornosť si krajiny V4 zaslúžili v súvislosti s utečeneckou a migračnou krízou od začiatku roku 2015. Európski ministri vnútra schválili 22. septembra 2015 väčšinou hlasov rozdelenie 120.000 utečencov v rámci Európy. Maďarsko, Česká republika, Slovensko a Rumunsko boli prehlasované.⁸ Poľsko najskôr ako jediná krajiny Vyšehradskej skupiny najprv súhlasilo,⁹ avšak po parlamentných voľbách o niekoľko týždňov neskôr, v ktorých zvíťazila národno-pravicová strana Prawo i Sprawiedliwość (PiS, slovensky: Právo a spravodlivosť), došlo k radikálnej zmene kurzu. V európskej politickej diskusii rýchlo vznikol obraz nesolidárneho a čoraz viac politicky izolovaného zoskupenia V4.

Zodpovedá tento obraz skutočnosti?

Napriek tomu, že krajiny Vyšehradskej skupiny sú často vnímané monoliticky, neraz zastávajú odlišné pozície. Zjavná je rozdielna percepcia Ruska. Žiadny iný predseda vlády krajín EÚ sa počas uplynulých rokov nestretol tak často s ruským prezidentom Putinom ako maďarský predseda vlády Orbán. Ruský prezident označil Maďarsko už v roku 2013 za jeho „uprednostňovanú krajinu v strednej Európe“.¹⁰ V národnej bezpečnostnej stratégii, ktorú schválilo Poľsko v roku 2020, je Rusko naopak definované ako najzávažnejšie ohrozenie.¹¹ Keďže rozdiely vo vzťahoch s Ruskom sú v rámci V4 priepastné, pokúšajú sa krajiny Vyšehradskej skupiny túto tému vytesniť.

Krajiny Vyšehradskej skupiny často zastávajú rôzne pozície.

Spoločný postup je na druhej strane zjavný vo vzťahu k západnému Balkánu a krajinám Východného partnerstva. Krajiny Vyšehradskej skupiny ich považujú za strategických partnerov a podporujú ich finančnými prostriedkami z Medzinárodného vyšehradského fondu. Väčšina študijných grantov za rok 2018 bola napríklad poskytnutá občanom Albánska.

Eufória vo vzťahu voči Číne, ktorá bola pred niekoľkými rokmi citelná vo všetkých krajinách Vyšehradskej skupiny, sa oslabila. Očividné to bolo najmä v súvislosti s formátom „17+1“, ktorý zahŕňa 17 krajín strednej a východnej Európy¹² a Čínu. Najprv nebolo jasné, či na summite vo februári tohto roku budú zastúpené všetky krajiny Vyšehradskej skupiny, a to napriek tomu, že sa summitu po prvýkrát zúčastnil čínsky prezident Xi Jinping. Vytriezvenie pramení v prvom rade zo skutočnosti, že čínske investície a ich objem boli nižšie ako očakávaná. Z toho sa vymyká jedine Maďarsko, ktoré sa stalo európskou základňou kontroverzného čínskeho koncernu Huawei. V Budapešti sa okrem toho vybuduje pobočka šanghajskej univerzity Fudan. Pôjde o prvé čínske univerzitné zariadenie v EÚ. Svoj pragmatizmus v styku s Čínou demonštroval maďarský predseda vlády Orbán tým, že sa verejne nechal zaočkovať čínskou vakcínou Sinopharm.

Rozdiely sú zjavné aj v súvislostiach v rámci Európy, napríklad pri pohľade na „sociálny pilier“ EÚ. Tu však nedominuje natoľko národná, ako skôr stranícka príslušnosť.

Predstavy o budúcnosti Európy

1. júla 2020 prevzalo Poľsko rotujúce predsedníctvo V4.¹³ Program poľského predsedníctva označuje konferenciu o budúcnosti Európy za „vhodný rámec na diskusiu o nových nápadoch“.¹⁴

Krajiny Vyšehradskej skupiny zatiaľ na konferenciu o budúcnosti Európy nemajú spoločný postoj. Rozdiely v prístupoch sú však zjavné už teraz. Česká republika a Slovensko odmietajú zmeny zmlúv v závere procesu rozhovorov. Poľsko a Maďarsko ich podporujú.

Zatiaľ bez spoločnej pozície pre konferenciu o budúcnosti.

Ako vnímajú tieto krajiny Európu?

Poľsko a Maďarsko dominujú od roku 2015 Vyšehradskej skupine a využívajú ju ako fórum na ovplyvňovanie rozpravy o európskej politike vo svojom záujme. Poľská strana PiS začala v roku 2015 so zavádzaním „dobrej zmeny“ („Dobra Zmiana“). A to chce strana dosiahnuť aj na európskej úrovni. Poľský prezident hovoril v roku 2018 o tom, že Poľsko má záujem opraviť Európu a urobiť ju demokratickejšou, čo chápe tak, že národné štáty získajú väčšie kompetencie.¹⁵ V rovnakom roku mal Duda prednášku na Zürišskej univerzite, v ktorej načrtnol svoju predstavu o budúcnosti Európy.¹⁶ Podľa jeho slov spočíva Európa na troch pilieroch:

- 1. Spoločenstvo rovnocenných:** Nesmieme sa vzdať princípu jednomyselnosti, pretože je zárukou suverénnej rovnocennosti členských krajín EÚ.
- 2. Spoločenstvo etiky:** Integrovaný proces má morálny a administratívny rozmer. Európu nemožno zredukovať výlučne na zmluvy a nemožno len zdôrazňovať nadradenosť inštitúcií. Centrálné hodnoty Európy „pred politikou“ sú lojalita, solidarita a odpúšťanie.
- 3. Sloboda:** Základom európskej demokracie sú jednotlivé národné vlády. Európske inštitúcie nemôžu určovať svoju úlohu samostatne. Sú „sluhami a nie pánmi európskych národov“.

Prednášku poľského prezidenta treba vnímať v súvislosti s príhovorom predsedu vlády Morawieckeho v tom istom roku pred Európskym parlamentom, v ktorom vyzval na novú definíciu rovnováhy medzi národnými štátmi a európskou úrovňou.¹⁷

Maďarský predseda vlády Orbán dopĺňa obraz „Európy suverénnych štátov“ o protiklad medzi východom a západom. Podľa neho existujú v súčasnosti dve predstavy o budúcnosti: liberálna, voči migrantom priateľsky naklonená západná Európa a stredná Európa, ktorá je naklonená rodinám a založená na kresťanských tradíciách.¹⁸

Česká republika a Slovensko majú odlišný postoj ako Maďarsko a Poľsko. V súvislosti s konfrontačným kurzom Budapešti a Varšavy v rámci rokovaní o rozpočtovom rámci EÚ na roky 2021 až 2027 a plánu obnovy pre EÚ takmer nevystupovali. Nešlo však o chvíľkový stav. Slovensko už dlho aplikuje iný prístup, čo bol zjavné najmä počas jeho predsedníctva v Rade EÚ v roku 2016. Vtedy bola vypracovaná v súvislosti s riešením utečeneckej a migračnej krízy koncepcia „pružnej solidarity“. Bratislava ňou signalizovala, že je ochotná hľadať riešenie. Česká republika si počas svojho posledného predsedníctva vo V4¹⁹ stanovila cieľ upevniť dôveru voči európskym inštitúciám a zlepšiť imidž Vyšehradskej skupiny.²⁰

Zovšeobecňovanie je nevhodné.

České predsedníctvo v Rade EÚ v roku 2022

1. júla 2022 prevezmú Francúzsko,²¹ Česká republika²² a Švédsko²³ na 18 mesiacov spoločne takzvané predsednícke trio v Rade EÚ. Medzičasom je isté, že konferencia o budúcnosti Európy má predstaviť svoje závery počas francúzskeho predsedníctva v Rade EÚ. Nepôjde však o koniec konferencie o budúcnosti, ale o ďalší krok, ktorý má viesť proces do novej fázy. Česká republika bude musieť počas svojho predsedníctva v Rade EÚ prevziať úlohu moderátora medzi jednotlivými pozíciami. Ešte nie je jasné, aké potom bude zloženie vlády, keďže na jeseň tohto roku budú v Českej republike voľby do poslaneckej snemovne.

České predsedníctvo v Rade EÚ je príležitosťou sa podrobnejšie zaoberať pozíciami krajín Vyšehradskej skupiny a intenzívnejšie vyťažiť potenciál na spoluprácu. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že Slovensko bude viesť paralelne s českým predsedníctvom v Rade EÚ predsedníctvo vo V4, na základe čoho možno očakávať kompromisne zameraný postup predsedníctva v oblasti európskej politiky.

Záver: Dobrý Európania, zlí Európania?

Vyšehradská skupina roku 2021 je príležitostnou alianciou. Krajiny Vyšehradskej skupiny v minulosti dokázali, že sú schopné ad hoc spojiť svoje politické zdroje. V jadre však skupina nie je inštitucionalizovaným formátom.

V4 sa odcudzila vízií svojich zakladateľov Lecha Wałęsu, Václava Havla a Józsefa Antalla. V dôsledku európskej integrácie vnímajú predovšetkým Budapešť a Varšava – menej Bratislava a Praha – ohrozenie svojej národnej suverenity. Maďarsko a Poľsko zdôrazňujú sústavne, že je nevyhnutný návrat ku kresťanským koreňom Európy, ktoré „západ“ zanedbal.

Konferencia o budúcnosti Európy je šancou na diskusiu o rôznych predstavách o budúcnosti. V zmysle európskeho pluralizmu však bude dôležité rozlišovať medzi nepohodlnými pozíciami a takými, ktoré sú v zásadnom rozpore s myšlienkou EÚ. V tejto súvislosti sa neslobodno vyhýbať otázke vzťahu medzi národnou a európskou suverenitou.

Vo svojom príhovore pred Európskym parlamentom v roku 1988 hovoril pápež Ján Pavol II. o dvoch pľúcach Európy, o východných a západných.²⁴ Európa musí dýchať obomi, zneli jeho vtedajšie slová. Súčasná EÚ sa skutočne líši od Európskeho hospodárskeho spoločenstva roku 1988, no napriek tomu je myšlienka pápeža Jána Pavla II. nadčasová. Európa môže pokračovať vo svojom úspešnom príbehu len vtedy, ak bude súdržná a nebude sa pokúšať zahľadiť rozdiely, ktoré sú pre ňu príznačné. Delenie na dobrých a zlých Európanov je preto nevhodné i škodlivé.

Ak sa hovorí o úlohe V4 alebo celkovo krajín východnej časti EÚ, neslobodno zabúdať na zastúpenie týchto krajín v európskych inštitúciách. Z Poľska, ako zatiaľ jedinej krajiny východnej EÚ, boli predseda Európskeho parlamentu (Jerzy Buzek, 2009 -2012) a predseda Európskej rady (Donald Tusk, 2014-2019). Medzi súčasnými vrcholnými predstaviteľmi EÚ nie je žiadny zástupca z východnej EÚ. Bolo by dôležité, keby sa po voľbách do Európskeho parlamentu 2024 zabezpečilo, aby východná časť EÚ mala výraznejšie personálne zastúpenie, a to osobitne s ohľadom na 20. výročia východného rozšírenia EÚ.

K tomu pristupuje aj ďalší aspekt pri téme viditeľnosti: krajiny Vyšehradskej skupiny sa v roku 2004 stali súčasťou **západoeurópskeho** procesu integrácie. Lisabon, Nice, Amsterdam, Maastricht sú mestá, v ktorých sa podpisovali zmluvy o Európskej únii. Európskej súdržnosti by len prospelo, keby ďalšia zmluva niesla názov mesta z východnej časti EÚ.

Témy Vyšehradskej skupiny sa v roku 2022 počas českého predsedníctva v Rade EÚ dostanú viac do popredia.

Príležitostná aliancia

Diferencovanie je nevyhnutnosťou.

- 1 Prvý celoeurópsky občiansky dialóg sa uskutočnil 27. septembra 2012 v španielskom meste Cádiz.
- 2 Declaration of the Prime Ministers of the Czech Republic, Hungary, the Republic of Poland and the Slovak Republic on the Occasion of the 30th Anniversary of the Visegrad Group, 17.02.2021, www.visegradgroup.eu/calendar/2021/declaration-of-the-prime (25.03.2021).
- 3 Kundera, Milan: The Tragedy of Central Europe, in: New York Review of Books, 31. zväzok, č. 7, 26.04.1984.
- 4 Jeszenszky, Géza: The Idea of Central Europe and the Antall Government, www.researchgate.net/publication/328508296_The_Idea_of_Central_Europe_and_the_Antall_Government, s. 113.
- 5 Jeszenszky, Géza: The Idea of Central Europe and the Antall Government, www.researchgate.net/publication/328508296_The_Idea_of_Central_Europe_and_the_Antall_Government, s. 113.
- 6 Ročný rozpočet Medzinárodného vyšehradského fondu bol v roku 2012 sedem miliónov eur. Výročná správa Medzinárodného vyšehradského fondu, 2012, https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/uploads.mangoweb.org/shared-prod/visegradfund.org/uploads/2018/01/ivf_annual_report_2012.pdf (28.03.2021).
- 7 Internetová lokalita des Spolkového štatistického úradu (Destatis): Poradie obchodných partnerov zahraničného obchodu Spolkovej republiky Nemecko, 2021, www.destatis.de/DE/Themen/Wirtschaft/Aussenhandel/Tabellen/rangfolge-handelspartner.pdf?__blob=publicationFile (28.03.2021). Údaje za jednotlivé krajiny Vyšehradskej skupiny boli v tejto súvislosti sčítané.
- 8 Fínsko sa zdržalo hlasovania.
- 9 Premiérkou bola vtedy Ewa Kopaczová (Platforma Obywatelska).
- 10 Internetová lokalita Kremľa: Meeting with Prime Minister of Hungary Viktor Orban, 2013, <http://en.kremlin.ru/events/president/news/17400>, (28.03.2021).
- 11 Internetová lokalita Národnej agentúry pre bezpečnosť: Národná bezpečnostná stratégia Poľskej republiky, 2020, www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/National_Security_Strategy_of_the_Republic_of_Poland_2020.pdf (28.03.2021).
- 12 Formát bol pôvodne zložený zo 16 krajín. V roku 2019 pristúpilo Grécko.
- 13 Maďarsko prevezme predsedníctvo Vyšehradskej skupiny 1. júla 2021.
- 14 Program poľského predsedníctva Vyšehradskej skupiny, www.visegradgroup.eu/documents/presidency-programs/2020-2021-polish (31.03.2021).
- 15 Internetová lokalita poľského prezidenta: President for „Bild am Sonntag“: We want to repair the Union, 2018, www.president.pl/en/news/art,888,president-for-bild-am-sonntag-we-want-to-repair-the-union.html (31.03.2021).
- 16 Internetová lokalita poľského prezidenta: The Future of Europe: The Foundations of Unity of the States of Europe, 2018, www.president.pl/en/news/art,874,he-future-of-europe-the-foundations-of-unity--of-the-states-of-europe.html (03.04.2021).
- 17 Debate with the Prime Minister of Poland, Mateusz Morawiecki, on the Future of Europe, 2018, www.europarl.europa.eu/doceo/document/CRE-8-2018-07-04-ITM-004_EN.html (03.04.2021).
- 18 Europe Uncensored - European Leaders on the Future of Europe, 2020, www.youtube.com/watch?v=FxpFUlaD1FU (03.04.2021).
- 19 1. júl 2019 - 30. jún 2020.
- 20 Kucharczyk, Mateusz: Czechy chcą zmiany wizerunku Grupy Wyszehradzkiej w Europie, 2019, www.euractiv.pl/section/grupa-wyszehradzka/news/czechy-chca-zmiany-wizerunku-grupy-wyszehradzkiej-w-europie/ (03.04.2021).
- 21 1. január - 30. jún 2022.
- 22 1. júl - 31. december 2022.
- 23 1. január - 30. jún 2023.
- 24 Internetová lokalita Vatikánu, www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/speeches/1988/october/documents/hf_jp-ii_spe_19881011_european-parliament.html (03.04.2021).

Impresum

O autorovi

O autorovi Alexander Beribes pôsobí v Konrad-Adenauer-Stiftung od decembra 2019. Pracuje na úseku demokracia, právo a politické strany ako referent pre európsku politiku. Svoju pracovnú kariéru začal v krajinom sneme spolkovej krajiny Sasko, kde sa venoval témam sociálnej a bezpečnostnej politiky. Alexander Beribes absolvoval štúdium politológie na Technickej univerzite Chemnitz a Východoeurópske štúdie na Slobodnej univerzite Berlín. Počas tohto obdobia absolvoval študijné pobyty v Krakove a Prahe a získal pracovné skúsenosti na centrále Spolkového ministerstva zahraničných vecí, v Spolkovom ministerstve obrany a v Nadácii pre vedu a politiku. Alexander Beribes je bývalým štipendistom Konrad-Adenauer-Stiftung.

Konrad-Adenauer-Stiftung e. V.

Alexander Beribes

Európske záležitosti
Analýza a poradenstvo
T +49 30 / 26 996-3906
alexander.beribes@kas.de

Poštová adresa: Konrad-Adenauer-Stiftung, 10907 Berlín

Táto publikácia Konrad-Adenauer-Stiftung e. V. slúži len na informačné účely. Nesmú ju používať politické strany ani účastníci alebo podporovatelia volebnej kampane na účely volebnej reklamy. To platí pre federálne, krajské a miestne voľby, ako aj pre voľby do Európskeho parlamentu..

Vydavateľ: Konrad-Adenauer-Stiftung e. V. 2021, Berlín
Dizajn: yellow too, Pasiek Horntrich GbR
Sadzba: Janine Höhle, Konrad-Adenauer-Stiftung e. V.
Vyrobené s finančnou podporou Spolkovej republiky Nemecko.

ISBN 978-3-95721-946-6

Text tejto práce je licencovaný podľa podmienok "Creative Commons Uvedenie autora – rovnaké šírenie 4.0 International", CC BY-SA 4.0 (dostupné na: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode.de>)

Titulný obrázok
© shutterstock/Fotophoto